

Pomůcka pro pořadatele závodů – *NÁVRH K DISKUSI*

Pořádání kategorií pro veřejnost při závodech v orientačním běhu

A. Úvod

Pro rozšíření povědomí o našem sportu a jeho zpřístupnění veřejnosti je extrémně důležité, aby tratě pro veřejnost na českých závodech naplňovaly jednotný standard. Ten jednak usnadňuje přístup k prvním zkušenostem s orientáčkem pro začátečníky, ale hlavně umožňuje snadno zopakovat pozitivní zkušenost na dalších závodech a šířit ji mezi známé a kamarády s klidným vědomím, že když přijedu já nebo oni na jiné závody, bude to podobné. Přilákání většího množství začátečníků a hobby běžců pak zároveň podstatným způsobem vylepšuje ekonomický výsledek pořádání.

Neméně důležité je při pořádání závodů věnovat dostatečnou pozornost zajištění odpovídajících tratí pro všechny věkové kategorie dětí, které se svými rodiči na závody přijedou. Spokojená orientácká rodina je motorem našeho sportu a byla by škoda tento motor zadřít tím, že pořadatel trať pro určitou věkovou skupinu nepřipraví, nebo připraví špatně.

Z těchto důvodů jsou dobře připravené tratě pro veřejnost minimálně stejně důležité, jako tratě pro mládež, elitáky nebo zkušené veterány.

Vypsáním kategorií pro veřejnost tak pořadatel přebírá zodpovědnost za přípravu tratí pro veřejnost v dále uvedeném standardu. Přípravou se rozumí nejen stavba stanoveného počtu tratí v odpovídající obtížnosti, ale i organizační zajištění před a v průběhu závodu.

B. Změna označení

F = fáborky; jasné označení (stávající je nejasné – N, nebo dokonce matoucí – L „*linie vede po linii*“)

Z = trať pro začátečníky (P jako příchozí je pro začátečníky matoucí, nerozumí tomu)

T = tréninková trať (zůstává)

Z1, Z2, Z3, T1, T2, T3 ... = tratě jsou číslovány podle délky/obtížnosti vzestupně (číslo neoznačuje délku v km)

C. Přehled tratí pro veřejnost

V přehledu jsou tratě pro veřejnost (T=tréninkové a Z=začátečnické) uvedeny vedle závodních (R) pro jasné pochopení rozdílů. Přehled zároveň slouží jako souhrn požadavků kladených na tratě pro veřejnost (T a Z):

Přehled Závodních (R), Tréninkových (T) a Začátečnických (Z) tratí			
	R	T	P
<i>tratě (kategorie)</i>	HD10 – 70+	T1-Tx / TxU (<i>ultimate</i>)	Z1 - Zx
<i>rozdělení do tratí</i>	podle věku a pohlaví	volný výběr	volný výběr
<i>počet</i>	jednotlivci	jednotlivci, ale je povoleno stínování	jednotlivci nebo skupiny
<i>přihlášky</i>	ORIS dopředu	mail + na místě	na místě bez limitu
<i>prezentace</i>	závodní před startem	závodní před startem	oddělená až do konce startu
<i>ražení</i>	čip	čip	Kleště s průkazem na mapě <i>doporučeno</i> pokud čip, tak bez depozitu
<i>start</i>	závodní, pásma po minutě	Závodní, zvláštní koridor	oddělený neformální (ev. instruktáž k trati)
<i>čas startu</i>	startovka	na krabičku	volný
<i>popisy</i>	piktogramy	piktogramy	slovní na mapě (+ mapový klíč na mapě)
<i>rozpis</i>	závodní	závodní	Samostatný leták
<i>čas</i>	oficiální měření	start+cíl krabička	neměří se
<i>výsledky</i>	podle času	abecedně <i>doporučeno</i>	nezveřejňují se
<i>vyhlášení</i>	vítěz/první 3	nikdo	nikdo
<i>tratě pro nejmenší děti</i>	HD10F – závodní varianta fábořkové trati, vyhláší jak první 3 odděleně, tak i všichni	TF – tréninková varianta fábořkové trati – je povoleno stínování dospělým, který by ale neměl za dítě aktivně zkracovat (tím znehodnocuje trať pro HD10F) vyhláší se všichni	Z1/HDR – není fábořková, rodiče zde stejně aktivně vedou, trať by měla být krátká, s větším počtem kontrol (zábavná) a ideálně by měla obsahovat vložený fábořkový úsek (zde pro změnu vedou děti)

D. Přehled tratí pro děti

V přehledu navrhovaná škála tratí pro jednotlivé věkové skupiny dětí uvedena spolu se stávajícím systémem a některými alternativami (smajlíky, švédský systém). Povinností pořadatelů je zajistit vhodnou trať pro všechny věkové skupiny. HDR označuje, že děti absolvují trať s doprovodem:

Věk	začátečníci s dětmi	3-4	5-6	7-8	9-10
Současný stav	HD10F (HDR)	HD10F (HDR)	HD10F	HD10F	HD10
NÁVRH	Z1,Z2 (HDR)	Z1 (HDR)	TF/HD10F	HD10F	HD10
Smajlíky	HD10N (HDR)	HD10N (HDR)	HD10N (HDR)	HD10N	HD10

SWE	D1,D2,U1 (HDR)	Knatteknatt	Knatteknatt	Inskolning	HD10
-----	----------------	-------------	-------------	------------	------

Kategorie vypisované pro veřejnost

Pořadatel by měl připravit T a Z tratě minimálně v tomto rozsahu:

Tratě Z			
trať	Z1 (HDR)	Z2	Z3 <i>doporučeno</i>
délka km	1,5	3,0	4,5
obtížnost			

Tratě T							
trať	TF	T1	T2	T3	T4/T4U	T5 <i>doporučeno</i>	T6/T6U <i>doporučeno</i>
délka km KT/KL	2,0 (1,5 zkrácené)	2,0	2,5	3,0	3,5/4,5	4/6	5/9
obtížnost	fáborky						

Černé tratě je vhodné připravit i ve variantě ULTIMATE – na mapě s redukovanými informacemi (vrstevnicovka/bez cest apod.)

F. Stavba tratí

Tratě musí odpovídat deklarované úrovni obtížnosti podle následující barevné škály.

Pozor:

- na fáborkovou trať nepatří falešné kontroly, zbytečně děti matou!
- na fáborkové trati platí pravidlo „fáborky klidně mimo cesty zábavným terénem, ale zkracovačky vždy po cestách/jasných liniích“!
- fáborkovou trať nelze nahradit smajlíkovou tratí, z hlediska obtížnosti nejsou rovnocenné!

barevné rozlišení	mládežnické kategorie	popis
Bílá	HD10F	Fáborková trať s 5 – 8 kontrolami, která na 3-6 místech umožňuje zkrácení po cestě nebo jiné jasné vodící linii (s max. 2 rozhodovacími body) nebo přímo přehledným terénem při bezpečném zachycení obcházejícími fáborky. Zkrácení přináší znatelnou časovou výhodu i při zachování opatrnosti při opuštění fáborků a průběhu zkratky.
Zelená	HD10	Trať využívá jasnou navazující síť cest nebo jiných výrazných vodících linií (plot, zeď, výrazná hranice porostů) s maximálně 2 rozhodovacími body mezi kontrolami. Kontroly jsou umístěné přímo na liniích nebo na jasných objektech viditelných od linie. Trať může na několika místech umožňovat zkrácení obcházející linie přímo přehledným terénem s bezpečným zachycením zpět na vodící linii.

Modrá	HD12	Trať z části využívá i méně jasné vodící linie (vodoteče, úzké pěšiny a průseky, hranice porostů), nikoli však terénní (vrstevnicové) linie. Trať může na několika místech zahrnovat kratší (do 150 m) postup přímo přehledným terénem k záchytné linii. Obtížnější postupy musí mít delší, ale bezpečnou variantu. Kontroly mohou být obtížnější a dále za linií, ale na pozitivních tvarech a musí být vždy dobře dohledatelné od jasného odrazového bodu. Trať by měla odměňovat promyšlené zjednodušení a volbu jasného odrazového bodu. Obtížnější kontroly jsou umístěny ve druhé části trati.
Červená	HD14	Trať využívá méně jasné vodící linie včetně zřetelných terénních (vrstevnicových) linií (hřbet, údolí, traverz, spádnice, hrana svahu, úpatí kopce). Trať může zahrnovat delší (do 300 m) postup na hrubý směr přímo přehledným terénem nebo kratší (do 150m) méně přehledným terénem k záchytné linii. Obtížnější postupy by měly mít delší, ale bezpečnou variantu. Kontroly mohou být náročné, na negativních tvarech a před linií, ale stále v blízkosti výraznějšího odrazového bodu nebo snadno dohledatelné pomocí zvětšení/prodloužení jiného tvaru. Obtížnější postupy by měly mít delší, ale mapově jednodušší variantu. Trať může obsahovat volby postupu mezi zdánlivě rovnocennými variantami, rozhodovat by ale mělo promyšlené zjednodušení postupu a volba nejvýhodnějšího odrazového bodu pro bezpečnou dohledávku kontroly. Obtížnější kontroly jsou umístěny ve druhé části trati.
Černá	HD16+	Trať nejvyšší obtížnosti dosažitelné v daném terénu. Od samého počátku vyžaduje střídání celé škály různých orientačních technik. Obsahuje i delší pasáže na detailní čtení mapy nebo na směr v nepřehledném terénu bez vodících linií. Trať maximální míře umožňuje různé varianty postupu kombinující délku, obtížnost terénu a orientační náročnost. Kontroly jsou umístěny tak, aby bylo co nejvíce ztíženo jejich nalezení při zachování objektivitu. Rozhodujícím faktorem je jednak uvážlivá volba postupu založená na pečlivém čtení mapy, zkušenostech a individuálních schopnostech, stejně jako promyšlené zjednodušení orientace s chytrou volbou použitých technik, vhodných kontrolních bodů a jasného odrazového bodu před kontrolou, popř. dalších technik zjednodušení dohledávky.

G. Zvláštní ustanovení pro tratě Z (začátečníci)

Před závodem:

Informace o tratích Z je třeba zveřejnit formou zvláštního letáku sloužícího zároveň i k propagaci. Informace v letáku, ale i v dalších materiálech použitých při závodě, je potřeba přizpůsobit tomu, že začátečníci neznají OB a nevědí „jak to na závodech chodí“.

V den závodu:

Trať Z musí mít zcela oddělenou prezentaci s trpělivými pořadateli, kteří mají nadhled a chápou, že „orientácké hantýrce“ nebudou všichni rozumět. Prezentace by měla být otevřena v průběhu celého závodu, což při doporučeném použití mechanické ražení s průkazkou na mapě nečiní žádný problém.

Start:

Start pro trať Z je vhodné oddělit od hlavního startu, aby mohl probíhat v poklidné atmosféře. Doporučujeme na start umístit někoho, kdo zájemcům bude připraven vysvětlit základy orientáku a jak si mají na trati počínat. Dále je možné v oddíle vybrat staré nepoužívané buzoly a na startu je půjčovat začátečníkům, kteří nemají vlastní.

Mapa:

Na mapě tratí Z musí být vždy vytištěny slovní popisy a mapový klíč, v případě doporučeného použití mechanického ražení i průkaz.

Měření času a výsledky:

U tratí Z není vůbec nutné měřit čas a vydávat výsledky. Naopak, část začátečníků právě toto odrazuje, aby si orientáři zkusili. Je vhodné na shromaždišti vyvěsit průkazy se vzorovým ražením a možností pro ty, kdo chtějí, se svým časem „pochlubit“

H. Vyhodnocení

Výsledky T tratí je doporučeno zveřejnit v abecedním pořadí, srovnání stejně není férové. Tratě pro veřejnost se zásadně nevyhlašují. Pro všechny dětské účastníky (do 10 let) bez ohledu na kategorii je vhodné připravit diplom, případně sladkou odměnu.

Diplomy s OB motivem jsou k dispozici např. na stránce firmy Žaket <http://www.zaket.cz/index.php?page=orientacni-beh/mapy-pro-ob>

I. Vklady (doporučené)

HD10F a TF (1mapa) – 50 Kč

Z1 (HDR – 2 mapy) – 100 Kč

Z2, Z3, T1-Tx - 100 Kč

J. Přílohy

- Příklad letáku nahrazujícího rozpis pro tratě Z
- Příklad pokynů s potvrzením o zaplacení pro tratě Z
- Příklad mapy pro tratě „Z“

HLEDÁTE?

Tip na výlet s dětmi Výzvu pro kamarády či kolegy Aktivitu v přírodě

ZKUSTE ORIENTÁK V ŘEVNÍCÍCH!

KDY: sobota 3. nebo neděle 4. října 2015 (a klidně oba dny ☺)

KDE: [Řevnice – areál Lesního divadla](#)

CO: V rámci dvou závodů Pražské a Středočeské oblasti Manufaktura Cup bude připraveno 7 tréninkových tratí T různé obtížnosti a také 3 nesoutěžní tratě P pro příchozí veřejnost - začátečníky. Na startu nesoutěžních tratí P vám naši trenéři vysvětlí vše potřebné. Na tratě P je možné vyrazit po jednom i ve skupině a jde jen o zážitky, na tratích T se startuje individuálně a běží se s elektronickým čipem - zde si můžete zasouperit a porovnat mezipřechy mezi kontrolami se svými známými.

JAK TO BUDE DLOUHÉ: Délka tratí je od 2 do 7 km různých obtížností. I s registrací na místě a cestou na start je to program na půl dne (2-3h)

MOŽNÁ NEMÁM SMYSL PRO ORIENTACI: Na nesoutěžní tratě nepotřebujete žádný zvláštní talent nebo schopnosti. Tratě P zvládne po naší instruktáži úplně každý. A pokud si věříte, zvládnete i trochu náročnější tréninkové tratě.

CO POTŘEBUJI S SEBOU: Nic zvláštního, pouze oblečení do přírody a chuť zkusit něco nového. Pokud máte doma kompas nebo buzolu, vezměte ji s sebou. Pokud ne, nic se neděje, na nejjednodušší trati se bez ní bez problémů obejdete. Startovné je 100 Kč za mapu. Na nejkratší trať pro děti odstartujete za 60 Kč.

JAK SE PŘIHLÁSIT: Budeme rádi, když se na tréninkové tratě přihlásíte dopředu e-mailem na revnice@uskob.cz. Přihlásit se je ale možné oba dva dny i ráno na místě od 9:15 do 10:15 do vyčerpání map a elektronických čipů.

Nabídku délek a obtížností najdete na webu <http://www.uskob.cz/poradani/pz15>.

Na nesoutěžní tratě P přijímáme přihlášky na zvláštní prezentaci pro příchozí přímo na místě až do 12 hodin. S výběrem trati Vám zde rádi poradíme.

Těší se na vás pořadatelé z USK Praha

MANUFAKTURA®

Pokyny pro kategorii P3, 4. listopadu 2018, Všenory

Vítáme všechny, kdo se rozhodli vydat na trať v „příchozí“ kategorii **P3**! Je určena hobby běžcům, a dalším, kteří si chtějí orienták vyzkoušet v jednoduché podobě bez závodního stresu. Všichni jsme s orientákem někdy začínali a pamatujeme si, že to nebylo jednoduché. Proto se vám budeme snažit vše co nejvíce usnadnit.

Aby vše proběhlo v pohodě, pro začátek jsme pro vás shrnuli všechny důležité informace a pokyny:

- **Po prostudování pokynů** se přesuňte na Start, který je vzdálený 1,5 km do kopce. Start kategorií „P“ je umístěn poblíž startu závodních kategorií a cesta je značena modrobílými fáborky. S sebou si vezměte pouze věci, ve kterých půjdete do lesa a potvrzení, které je na konci těchto pokynů.
- **Na startu** obdržíte mapu kdykoliv od 11:00 do 13:30 hodin a můžete vyrazit na trať. Pokud jste na orientáku úplně poprvé, rádi vám na startu nejprve vysvětlíme vše potřebné, včetně práce s buzolou 😊 (i když trať v pohodě zvládnete i bez buzoly).
- **Mapa** je v měřítku 1:10 000, tzn. že 1 cm na mapě odpovídá 100 metrům v terénu. Ekvidistance (výškový rozdíl mezi vrstevnicemi) je 5 metrů. Jde o speciální, velmi přesnou a podrobnou mapu pro orienták. Vysvětlení mapových značek bude umístěno přímo na mapě.
- **Na mapě budete mít dále** i přesný popis umístění kontroly, včetně kódového čísla. To si kontrolujte, v terénu bude umístěno větší množství kontrol, takže určitě cestou potkáte i některé, co „nebudou vaše“.
- **Kontroly** jsou označeny kovovým stojanem s oranžovobílým lampionem. Průchod kontrolou si označujete do příslušných políček přímo na mapě jehličkovými kleštěmi umístěnými na stojanech kontrol.
- **Trať P3 je dlouhá** vzdušnou čarou 2,8 km s 11 kontrolami a převýšením něco přes 100 m. Samotná trať není fyzicky zvláště náročná - jen Vás čeká výšlap do kopce v první části. Časově to znamená, že pokud budete opravdu rychlí, můžete být v cíli už za cca 25-35 min, za 60 min byste pak měli být zpět i v případě, že si budete trať opravdu užívat. Na trati byste neměli být déle než 90 min, poté závod ukončete bez ohledu na to, kolik kontrol jste našli. Na děti do 120 cm čeká v cíli odměna i tak.
- **V kategoriích P čas neměříme.** Čas si můžete změřit sami a zapsat si ho na mapu, abyste si jej případně mohli porovnat s kamarády. U výsledků bude vyvěšeno správné ražení kontrol (na každé kontrole jsou jehličky v kleštičkách vyskládány do jiného tvaru), také zde bude plocha pro zápis vašeho jména a času - je jen na vás, jestli se budete chtít pochlubit. Pokud nemáte všechny kontroly nebo máte oraženy jiné kontroly, měli byste to k času připsat, v soutěžní kategorii by to byl důvod k diskvalifikaci, ale vy jste si přišli orienták vyzkoušet, tak si tím nenechte zkazit náladu.
- **Z cíle do centra závodu** je to stejně 1,2 km jako na start, ale z kopce - držte se opět modrobílých fáborků; start a cíl jsou od sebe vzdáleny cca 300 metrů po rovině, cesta na start vede kolem cíle.
- **V cíli Vám nabídneme pití** - vodu a šťávu, další možnost občerstvení bude na shromaždišti.
- **Kontaktní telefon:** Václav Zakouřil - 720 705 293

Hodně štěstí na trati přejí pořadatelé z USK Praha

----- zde odtrhněte

Trat' P3

Potvrzení o zaplacení startovného 100,- Kč a poukaz na odběr mapy na startu

S tímto potvrzením přijďte nejpozději do 13:30 hod na Start „P“, který je umístěn u závodního Startu. Cesta na start měří 1,5 km do kopce, je značena modrobílými fáborky - vyhraďte si cca 20-25 minut.

ČERVENÁ HLÍNA 2018

1 : 10 000, EKV. 5 M

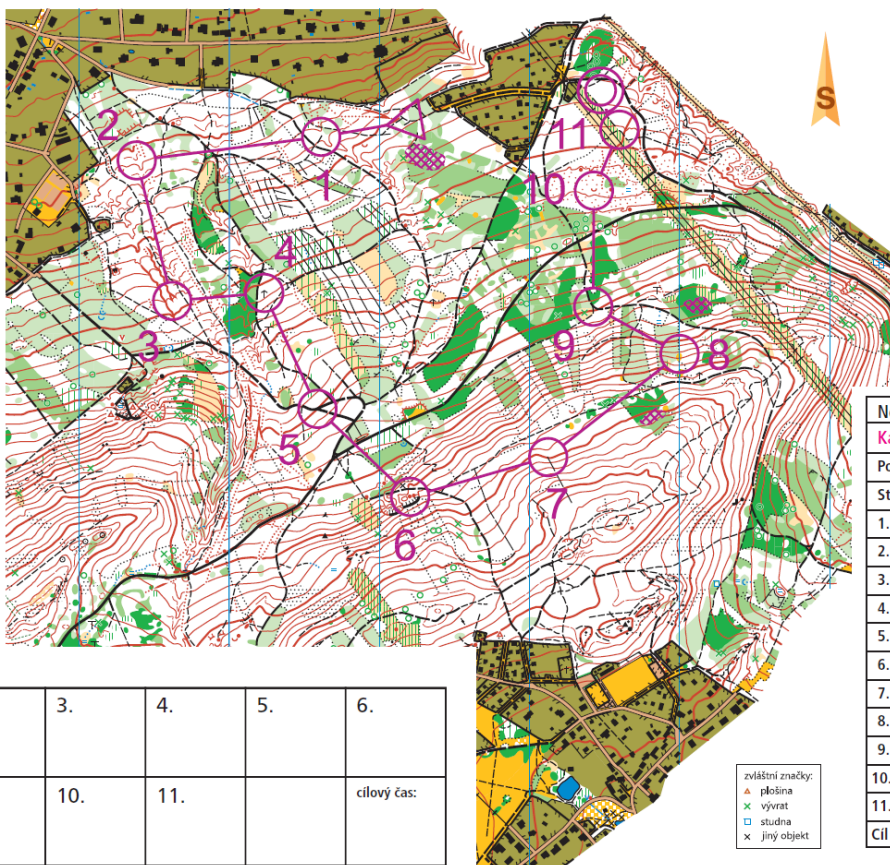
4. 11. 2018
krátká trať – Všenory

kategorie

P3

LEGENDA

- les (bílá), louka
- paseka, sad
- porost přibližný, průchodný
- podrost přibližný, průchodný
- nepřechodný porost
- výrazná hranice porostů
- žlázka, vysoká zeď, průchod
- silnice, silnice, podchod
- cesta, vozová cesta
- cesta, pěšina
- nevýrazná pěšina, průsek
- železnice, elektrické vedení
- základ, vysoká zeď, průchod
- plot, vysoký plot, průchod
- budova, zřícenina
- průvrt, parkoviště
- vysoká věž, posed, kmelec
- hlavní, pomocná vrstevnice
- kupka, kupka
- prohlubeň, malá prohlubeň
- jáma, rozbitý povrch
- sráz, hráz
- rýha, měkká rýha
- skalní sráz schůdný, neschůdný
- kámen, balvan, jeskyně
- jezero - rybník, říčka
- potok, přítok, lávka
- jáma s vodou, pramen, studna
- výrazný strom, vývrat, plošina

DC Computers
www.dccomp.cz

MANUFAKTURA

Evidence map: 18/5/041/0
Mapová a kresla: Roman Horký
Podklady: DMR5G, DMP1G, ortofoto,
stav jaro 2017
Vydal: (c) USK PRAHA
Tisk: DC Computers
Správce mapy: Petr Bořaněk, petr.bořanek@uskob.cz

jméno:

startovní čas:	1.	2.	3.	4.	5.	6.
7.	8.	9.	10.	11.		cílový čas:

zvláštní značky:
▲ plošina
x vývrat
□ studna
x jiný objekt

Neděle 4. 11. 2018 Všenory

Kategorie P3 – 2,8 km, 110 m

Popisy kontrol:

Start	Větvení cest
1. 72	Údoličko, Dolní část
2. 71	Údoličko
3. 36	Prostřední rýha, Jižní konec
4. 92	Krmelec
5. 88	Větvení cest
6. 64	Západní kupka, Jižní pata
7. 85	Průsek, Severní konec
8. 74	Světlna, Severní okraj
9. 76	Větvení cest
10. 54	Malá prohlubeň
11. 100	Ohyb cesty
Cíl 100 m po fáborkách	